

Regeringens proposition

1995/96:198

Ekonomisk-politiska åtgärder på
skatte- och avgiftsområdet

Regeringen överlämnar denna proposition till riksdagen.

Stockholm den 10 april 1996

Göran Persson

Thomas Östros
(Finansdepartementet)

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen lämnas förslag till ett antal åtgärder på skatteområdet med anknytning till regeringens ekonomiska vårproposition (prop. 1995/96:150). Förslagen innebär i huvudsak följande.

Fribeloppet för uttag av förmögenhetsskatt höjs från 800 000 kr till 900 000 kr fr.o.m. 1997 års taxering som en följd av 1996 års fastighets-taxering. Samtliga aktier o.d. som är marknadsnoterade och som är av sådant slag att de idag är skattepliktiga tas upp till fulla värdet vid förmögenhetsbeskattningen.

Beträffande mervärdesskatten ändras för redovisningsperioder som börjar den 1 juli 1996 eller senare redovisnings- och betalningstidpunkten från den 20 i månaden efter redovisningsperioden till den 5 i andra månaden efter redovisningsperioden för skattskyldiga vars beskattningsunderlag beräknas uppgå till högst 40 miljoner kr.

Det fasta beloppet om 100 kr i statlig inkomstskatt på förvärvsinkomster höjs till 200 kr fr.o.m. 1998 års taxering.

Energiskatten för samtliga bränsleslag höjs. Höjningen sker i två steg, det första den 1 september 1996 och det andra den 1 juli 1997. Vid varje tillfälle höjs skattesatserna för bensin och olja för motordrivna fordon med 2,5 %, skatten på elektrisk kraft med 1,5 öre per kWh och övriga energiskatter med 10 %.

Den kompensation som nu utgår för värmeleveranser till tillverkningsindustrin slopas fr.o.m. den 1 september 1996.

Produktionsskatterna på elektrisk kraft från kärnkraftverk och äldre vattenkraftverk höjs också i två steg med sammanlagt 2 öre.

Slutligen aviseras senare förslag till skattereduktion för utgifter för byggnadsarbete på bostadshus, begränsningar av avdragsramen för representation, att ersätta miljöskatten på inrikes flygtrafik, höjning av den allmänna egenavgiften till sjukförsäkringen och förändringar av vissa andra avgifter samt ändrade regler för beskattning av bilförmån.

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut	5
2	Lagtext	6
2.1	Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi	6
2.2	Förslag till lag om ändring i lagen (1983:1104) om särskild skatt för elektrisk kraft från kärnkraftverk	12
2.3	Förslag till lag om ändring i lagen (1982:1201) om skatt på viss elektrisk kraft	13
2.4	Förslag till lag om ändring i lagen (1991:1850) om upphävande av lagen (1947:577) om statlig förmögenhetsskatt	14
2.5	Förslag till lag om ändring i mervärdesskatte- lagen (1994:200)	16
2.6	Förslag till lag om ändring i lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt	17
2.7	Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1852) om beräkning av statlig inkomstskatt på förvärvsinkomster vid 1996-1999 års taxeringar	19
2.8	Förslag till lag om ändring i lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter	21
3	Ärendet och dess beredning	24
4	Förmögenhetsbeskattningen	25
5	Ändring i mervärdesskattelagen	26
6	Statlig inkomstskatt på förvärvsinkomster	27
7	Höjda energiskatter m.m.	28
7.1	Höjning av energiskatten på bränslen och elektrisk kraft	28
7.2	Slopad kompensation för värmeleveranser till tillverkningsindustrin och för växthus- uppvärmning	30
7.3	Höjd skatt på elektrisk kraft från kärnkraftverk och äldre vattenkraftverk	31
7.4	Miljöskatt på inrikes flygtrafik	32
8	Skattereduktion för utgifter för byggnadsarbete på bostadshus	33
9	Begränsning av avdragsramen för representation	34

10	Allmänna egenavgiften till sjukförsäkringen m.m.....	35
11	Bilförmån	36
12	Budgeteffekter.....	36
	Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 10 april 1996	40

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringen föreslår att riksdagen

antar regeringens förslag till

1. lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi,
2. lag om ändring i lagen (1983:1104) om särskild skatt för elektrisk kraft från kärnkraftverk,
3. lag om ändring i lagen (1982:1201) om skatt på viss elektrisk kraft,
4. lag om ändring i lagen (1991:1850) om upphävande av lagen (1947:577) om statlig förmögenhetsskatt,
5. lag om ändring i mervärdesskattelagen (1994:200),
6. lag om ändring i lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt,
7. lag om ändring i lagen (1994:1852) om beräkning av statlig inkomstskatt på förvärvsinkomster vid 1996-1999 års taxeringar,
8. lag om ändring i lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter.

2 Lagtext

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1776) om skatt på energi

Häri genom föreskrivs i fråga om lagen (1994:1776) om skatt på energi dels att 9 kap. 5 § skall upphöra att gälla, dels att 2 kap. 1 §, 9 kap. 7 och 8 §§ samt 11 kap. 3 § skall ha följande lydelse.

2 kap.
1 §¹

Nuvarande lydelse

Energiskatt och koldioxidskatt skall för år 1996, om inte annat följer av andra stycket, betalas för följande bränslen med angivna belopp:

KN-nr	Slag av bränsle	Skattebelopp		
		Energiskatt	Koldioxidskatt	Summa skatt
1. 2710 00 26, 2710 00 27, 2710 00 29 eller 2710 00 32	Bensin som uppfyller krav för			
	a) miljöklass 2	3 kr 30 öre per liter	86 öre per liter	4 kr 16 öre per liter
	b) miljöklass 3	3 kr 36 öre per liter	86 öre per liter	4 kr 22 öre per liter
2. 2710 00 26, 2710 00 34 eller 2710 00 36	Annan bensin än som avses under 1	3 kr 90 öre per liter	86 öre per liter	4 kr 76 öre per liter
3. 2710 00 51, 2710 00 55, 2710 00 69 eller 2710 00 74- 2710 00 78	Eldningsolja, dieselbrännolja, fotogen, m.m. som			
	a) har försetts med märkämmen eller ger mindre än 85 volymprocent destillat vid 350°C,	590 kr per m ³	1 054 kr per m ³	1 644 kr per m ³

Nuvarande lydelse

KN-nr	Slag av bränsle	Skattebelopp			
		Energiskatt	Koldioxidskatt	Summa skatt	
	b) inte har försetts med märkännen och ger minst 85 volymprocent destillat vid 350°C, tillhörig miljöklass 1	1 476 kr per m ³	1 054 kr per m ³	2 530 kr per m ³	
	miljöklass 2	1 682 kr per m ³	1 054 kr per m ³	2 736 kr per m ³	
	miljöklass 3	1 955 kr per m ³	1 054 kr per m ³	3 009 kr per m ³	
4.	ur 2711 12 11-2711 19 00	Gasol som används för			
	a) drift av motordrivnet fordon, fartyg eller luftfartyg	92 öre per liter	55 öre per liter	1 kr 47 öre per liter	
	b) annat ändamål än som avses under a	115 kr per 1 000 kg	1 105 kr per 1 000 kg	1 220 kr per 1 000 kg	
5.	ur 2711 29 00	Metan som används för			
	a) drift av motor-drivet fordon, fartyg eller luftfartyg	1 533 kr per 1 000 m ³	788 kr per 1 000 m ³	2 321 kr per 1 000 m ³	
	b) annat ändamål än som avses under a	191 kr per 1 000 m ³	788 kr per 1 000 m ³	979 kr per 1 000 m ³	
6.	2711 11 00,	Naturgas som används			2711 21 00 för
	a) drift av motor-drivet fordon, fartyg eller luftfartyg	1 533 kr per 1 000 m ³	788 kr per 1 000 m ³	2 321 kr per 1 000 m ³	
	b) annat ändamål än som avses under a	191 kr per 1 000 m ³	788 kr per 1 000 m ³	979 kr per 1 000 m ³	
7.	2701, 2702 eller 2704	Kolbränslen	251 kr per 1 000 kg	916 kr per 1 000 kg	1 167 kr per 1 000 kg
8.	2713 11 00-2713 12 00	Petroleumkoks	251 kr per 1 000 kg	916 kr per 1 000 kg	1 167 kr per 1 000 kg

I fall som avses i 4 kap. 1 § första stycket 7 och andra stycket samt 12 § första stycket 4 och andra stycket tas skatt ut med ett belopp som motsvarar skillnaden mellan de skattebelopp som gäller för bränslets olika användningssätt.

För kalenderåret 1997 och efterföljande kalenderår skall de i första stycket angivna skattebeloppen räknas om enligt 10 §.

Föreslagen lydelse

Energiskatt och koldioxidskatt skall, om inte annat följer av andra stycket, betalas för följande bränslen med angivna belopp:

KN-nr	Slag av bränsle	Skattebelopp		
		Energiskatt	Koldioxidskatt	Summa skatt
1. 2710 00 26, 2710 00 27, 2710 00 29 eller 2710 00 32	Bensin som uppfyller krav för			
	a) miljöklass 2	3 kr 54 öre per liter	86 öre per liter	4 kr 40 öre per liter
	b) miljöklass 3	3 kr 60 öre per liter	86 öre per liter	4 kr 46 öre per liter
2. 2710 00 26, 2710 00 34 eller 2710 00 36	Annan bensin än som avses under 1	4 kr 18 öre per liter	86 öre per liter	5 kr 04 öre per liter
3. 2710 00 51, 2710 00 55, 2710 00 69 eller 2710 00 74- 2710 00 78	Eldningsolja, dieselbrännolja, fotogen, m.m. som			
	a) har försetts med märkämnerna eller ger mindre än 85 volymprocent destillat vid 350°C,	729 kr per m ³	1 054 kr per m ³	1 783 kr per m ³
	b) inte har försetts med märkämnerna och ger minst 85 volymprocent destillat vid 350°C, tillhörig			
	miljöklass 1	1 583 kr per m ³	1 054 kr per m ³	2 637 kr per m ³
	miljöklass 2	1 804 kr per m ³	1 054 kr per m ³	2 858 kr per m ³
	miljöklass 3	2 096 kr per m ³	1 054 kr per m ³	3 150 kr per m ³

Föreslagen lydelse

KN-nr	Slag av bränsle	Skattebelopp			
		Energiskatt	Koldioxidskatt	Summa skatt	
4. ur 2711 12 11- 2711 19 00	Gasol som används för a) drift av motordrivnet fordon, fartyg eller luftfartyg b) annat ändamål än som avses under a	99 öre per liter 142 kr per 1 000 kg	55 öre per liter 1 105 kr per 1 000 kg	1 kr 54 öre per liter 1 247 kr per 1 000 kg	
5. ur 2711 29 00	Metan som används för a) drift av motordrivnet fordon, fartyg eller luftfartyg b) annat ändamål än som avses under a	1 645 kr per 1 000 m ³ 236 kr per 1 000 m ³	788 kr per 1 000 m ³ 788 kr per 1 000 m ³	2 433 kr per 1 000 m ³ 1 024 kr per 1 000 m ³	
6. 2711 11 00,	Naturgas som används a) drift av motordrivnet fordon, fartyg eller luftfartyg b) annat ändamål än som avses under a	1 645 kr per 1 000 m ³ 236 kr per 1 000 m ³	788 kr per 1 000 m ³ 788 kr per 1 000 m ³	2 433 kr per 1 000 m ³ 1 024 kr per 1 000 m ³	2711 21 00 för
7. 2701, 2702 eller 2704	Kolbränslen	310 kr per 1 000 kg	916 kr per 1 000 kg	1 226 kr per 1 000 kg	
8. 2713 11 00- 2713 12 00	Petroleumkoks	310 kr per 1 000 kg	916 kr per 1 000 kg	1 226 kr per 1 000 kg	

I fall som avses i 4 kap. 1 § första stycket 7 och andra stycket samt 12 § första stycket 4 och andra stycket tas skatt ut med ett belopp som motsvarar skillnaden mellan de skattebelopp som gäller för bränslets olika användningssätt.

För kalenderåret 1997 och efterföljande kalenderår skall de i första stycket angivna skattebeloppen räknas om enligt 10 §.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

9 kap.

7 §

Ansökan om återbetalning eller kompensation enligt 2-6 §§ skall omfatta en period om ett kalenderkvartal och skall lämnas in till beskattningsmyndigheten inom ett år efter kvartalets utgång.

Ansökan om återbetalning eller kompensation enligt 2-4 och 6 §§ skall omfatta en period om ett kalenderkvartal och skall lämnas in till beskattningsmyndigheten inom ett år efter kvartalets utgång.

8 §

Rätt till återbetalning eller kompensation enligt 2-6 §§ föreligger endast när ersättningen för ett kalenderkvartal uppgår till

a) minst 1 000 kronor i fall som avses i 2, 4, 5 eller 6 §, och

Rätt till återbetalning eller kompensation enligt 2-4 och 6 §§ föreligger endast när ersättningen för ett kalenderkvartal uppgår till

a) minst 1 000 kronor i fall som avses i 2, 4 eller 6 §, och

b) minst 500 kronor i fall som avses i 3 §.

11 kap.

3 §ⁱⁱ

Energiskatten utgör för år 1996

Energiskatten utgör

1. 0 öre per kilowattimme för elektrisk kraft som förbrukas i industriell verksamhet i tillverkningsprocessen eller vid yrkesmässig växthusodling,

2. 4,3 öre per kilowattimme för annan elektrisk kraft än som avses under 1 och som förbrukas i kommuner som anges i 4 §,

3. 7,5 öre per kilowattimme för elektrisk kraft som förbrukas för el-, gas-, värme- eller vattenförsörjning i andra kommuner än de som anges i 4 §, och

4. 9,7 öre per kilowattimme för elektrisk kraft som förbrukas i övriga fall.

För kalenderåret 1997 och efterföljande kalenderår skall de i första stycket angivna skattebeloppen räknas om på det sätt som i fråga om skatt på bränslen anges i 2 kap. 10 §. Belopp som anges i tiondels ören skall dock

2. 7,4 öre per kilowattimme för annan elektrisk kraft än som avses under 1 och som förbrukas i kommuner som anges i 4 §,

3. 10,7 öre per kilowattimme för elektrisk kraft som förbrukas för el-, gas-, värme- eller vattenförsörjning i andra kommuner än de som anges i 4 §, och

4. 13,0 öre per kilowattimme för elektrisk kraft som förbrukas i övriga fall.

För kalenderåret 1999 och efterföljande kalenderår skall de i första stycket angivna skattebeloppen räknas om på det sätt som i fråga om skatt på bränslen anges i 2 kap. 10 §. Belopp som anges i tiondels ören skall dock avrundas till hela tiondels ören.

2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (1983:1104) om särskild skatt för elektrisk kraft från kärnkraftverk

Härigenom föreskrivs att 5 § lagen (1983:1104) om särskild skatt för elektrisk kraft från kärnkraftverkⁱⁱⁱ skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

	5 § ^{iv}	
Skatten tas ut med 1,2 öre per kilowattimme.		Skatten tas ut med 3,2 öre per kilowattimme.

Denna lag träder i kraft den 1 september 1996. Äldre föreskrifter gäller fortfarande i fråga om förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet. Under tiden 1 september 1996 - 30 juni 1997 skall skatt enligt 5 § dock tas ut med 2,2 öre per kilowattimme.

2.3 Förslag till lag om ändring i lagen (1982:1201) om skatt på viss elektrisk kraft

Härigenom föreskrivs att 5 § lagen (1982:1201) om skatt på viss elektrisk kraft^v skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §^{vi}

Skatten tas ut med *fyra* öre per kilowattimme.

Skatten sätts ned med *två* öre per kilowattimme om kraften har producerats i ett kraftverk som har tagits i drift under åren 1973-1977 och med *fyra* öre per kilowattimme om den har producerats i ett kraftverk som har tagits i drift senare.

Skatten tas ut med *sex* öre per kilowattimme.

Skatten sätts ned med *tre* öre per kilowattimme om kraften har producerats i ett kraftverk som har tagits i drift under åren 1973-1977 och med *sex* öre per kilowattimme om den har producerats i ett kraftverk som har tagits i drift senare.

Den skattepliktiga kraften skall mätas vid varje kraftverk.

Denna lag träder i kraft den 1 september 1996. Äldre föreskrifter gäller fortfarande i fråga om förhållanden som hänför sig till tiden före ikraftträdandet. Under tiden 1 september 1996 - 30 juni 1997 skall skatt enligt 5 § dock tas ut med 5 öre per kilowattimme och nedsättning ske med 2,5 öre om kraften producerats i ett kraftverk som har tagits i drift under åren 1973 - 1977 och med 5 öre per kilowattimme om den producerats i ett kraftverk som har tagits i drift senare.

2.4 Förslag till lag om ändring i lagen (1991:1850) om upphävande av lagen (1947:577) om statlig förmögenhetsskatt

Härigenom föreskrivs att punkt 2 och 3 i övergångsbestämmelserna till lagen (1991:1850) om upphävande av lagen (1947:577) om statlig förmögenhetsskatt^{vii} skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

2.^{viii} I stället för vad som sägs i punkt 5 första stycket av anvisningarna till 3 och 4 §§ gäller följande. Aktier som är inregistrerade vid en svensk börs eller noterade vid utländsk börs, andelar i värdepappersfonder samt andra värdepapper än aktier som omsätts marknadsmässigt och är av det slag som anges i 27 § 1 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt tas upp till 75 procent av det noterade värdet.

Föreslagen lydelse

2. I stället för vad som sägs i punkt 5 första stycket av anvisningarna till 3 och 4 §§ gäller följande. Aktier som är inregistrerade vid en svensk börs eller noterade vid utländsk börs, andelar i värdepappersfonder samt andra värdepapper än aktier som omsätts marknadsmässigt och är av det slag som anges i 27 § 1 mom. lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt tas upp till det noterade värdet.

Andra stycket i nämnda anvisningspunkt skall omfatta aktier som inte är av det slag som nu nämnts men som är föremål för marknadsmässig omsättning med regelbundna noteringar om avslut. Sådana aktier är inte skattepliktiga. Detsamma gäller aktier som är inregistrerade vid en svensk börs om aktierna vid utgången av år 1991 omfattades av bestämmelserna i andra eller femte stycket nämnda anvisningspunkt.

3.^{ix} Statlig förmögenhetsskatt för skattskyldig som avses i 11 § 1 mom. är

vid 1992 års taxering 1,5 procent av den del av den beskattningsbara förmögenheten som överstiger 800 000 kronor men inte 1 600 000 kronor och 2,5 procent av den del av den beskattningsbara förmögenheten som överstiger 1 600 000 kronor, *samt*

vid 1993 - 1997 års taxeringar 1,5 procent av den del av den beskattningsbara förmögenheten som överstiger 800 000 kronor.

3. Statlig förmögenhetsskatt för skattskyldig som avses i 11 § 1 mom. är

vid 1992 års taxering 1,5 procent av den del av den beskattningsbara förmögenheten som överstiger 800 000 kronor men inte 1 600 000 kronor och 2,5 procent av den del av den beskattningsbara förmögenheten som överstiger 1 600 000 kronor,

vid 1993 - 1996 års taxeringar 1,5 procent av den del av den beskattningsbara förmögenheten som överstiger 800 000 kronor, *samt*

vid 1997 års taxering 1,5 procent av den del av den beskattningsbara

*förmögenheten som överstiger
900 000 kronor.*

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1996 och tillämpas vid 1997 års
taxering.

2.5 Förslag till lag om ändring i mervärdesskattelagen (1994:200)

Härigenom föreskrivs att 14 kap. 12 § mervärdesskattelagen (1994:200) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

14 kap.

12 §^x

Om inget annat följer av 13 §, skall den som bedriver en verksamhet där beskattningsunderlagen för beskattningsåret beräknas uppå till

1. högst 10 miljoner kronor lämna in deklarationen senast den 5 i andra månaden efter utgången av den redovisningsperiod som deklarationen avser,

2. mer än 10 miljoner kronor lämna in deklarationen senast den 20 i månaden efter utgången av den redovisningsperiod som deklarationen avser.

Om inget annat följer av 13 §, skall den som bedriver en verksamhet där beskattningsunderlagen för beskattningsåret beräknas uppå till

1. högst 40 miljoner kronor lämna in deklarationen senast den 5 i andra månaden efter utgången av den redovisningsperiod som deklarationen avser,

2. mer än 40 miljoner kronor lämna in deklarationen senast den 20 i månaden efter utgången av den redovisningsperiod som deklarationen avser.

I fall som avses i 5 § andra meningen skall deklarationen lämnas in senast 35 dagar efter förvärvet.

1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 1996.

2. Äldre bestämmelser om redovisning och betalning av mervärdesskatt gäller fortfarande i fråga om redovisningsperioder som gått till ända före ikraftträdandet.

2.6 Förslag till lag om ändring i lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt

Härigenom föreskrivs att 10 § lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

10 §^{xi}

För fysiska personer beräknas statlig inkomstskatt enligt följande.

Skatt på förvärvsinkomst utgör 100 kronor samt 20 procent av den del av den beskattningsbara förvärvsinkomsten som överstiger en skiktgräns på 170 000 kronor vid 1992 års taxering. Vid följande taxeringar uppgår skiktgränsen till skiktgränsen för föregående taxeringsår multiplicerad med det jämförelsetal, uttryckt i procent, som anger förhållandet mellan det allmänna prisläget i *oktober* andra året före taxeringsåret och prisläget i *oktober* tredje året före taxerings-året med tillägg av två procentenheter. Skiktgränsen fastställs av regeringen före utgången av andra året före taxeringsåret och avrundas nedåt till helt hundratal kronor.

Skatt på förvärvsinkomst utgör 200 kronor samt 20 procent av den del av den beskattningsbara förvärvsinkomsten som överstiger en skiktgräns på 170 000 kronor vid 1992 års taxering. Vid följande taxeringar uppgår skiktgränsen till skiktgränsen för föregående taxeringsår multiplicerad med det jämförelsetal, uttryckt i procent, som anger förhållandet mellan det allmänna prisläget i *juni* andra året före taxeringsåret och prisläget i *juni* tredje året före taxeringsåret med tillägg av två procentenheter. Skiktgränsen fastställs av regeringen före utgången av andra året före taxeringsåret och avrundas nedåt till helt hundratal kronor.

Skatt på kapitalinkomst utgör 30 procent av inkomsten av kapital enligt 3 § 14 mom.

För dödsbon beräknas skatten enligt andra och tredje styckena med följande undantag. Från och med beskattningsåret efter det kalenderår dödsfallet inträffade tas det i andra stycket angivna beloppet 100 kronor ut bara om den beskattningbara förvärvsinkomsten överstiger ett belopp som motsvarar grundavdrag enligt 48 § 2 mom. kommunalskattelagen (1928:370). Från och med det fjärde beskattningsåret efter det kalenderår dödsfallet inträffade utgör skatten

på förvärvsinkomst 20 procent av den beskattningsbara förvärvsinkomsten. Om den beskattningsbara förvärvsinkomsten överstiger ett belopp motsvarande grundavdrag enligt 48 § 2 mom. kommunalskattelagen tas dessutom 100 kronor ut.

För dödsbon beräknas skatten enligt andra och tredje styckena med följande undantag. Från och med beskattningsåret efter det kalenderår dödsfallet inträffade tas det i andra stycket angivna beloppet 200 kronor ut bara om den beskattningbara förvärvsinkomsten överstiger ett belopp som motsvarar grundavdrag enligt 48 § 2 mom. kommunalskattelagen (1928:370). Från och med det fjärde beskattningsåret efter det kalenderår dödsfallet inträffade utgör skatten på förvärvsinkomst 20 procent av den beskattningsbara förvärvsinkomsten. Om den beskattningsbara förvärvsinkomsten överstiger ett belopp motsvarande grundavdrag enligt 48 § 2 mom. kommunalskattelagen tas dessutom 200 kronor ut.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1996 och tillämpas första gången vid 1998 års taxering.

2.7 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:1852) om beräkning av statlig inkomstskatt på förvärvsinkomster vid 1996-1999 års taxeringar

Härigenom föreskrivs att 2 och 3 §§ lagen (1994:1852) om beräkning av statlig inkomstskatt på förvärvsinkomster vid 1996-1999 års taxeringar skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §^{xii}

För fysiska personer beräknas statlig inkomstskatt på förvärvsinkomst enligt följande.

<p>Skatt på förvärvsinkomst utgör 100 kronor samt 25 procent av den del av den beskattningsbara förvärvsinkomsten som överstiger en skiktgräns som vid 1996 års taxering uppgår till 203 900 kronor. Vid följande taxeringar uppgår skikt-gränsen till skiktgränsen för föregående taxeringsår multiplicerad med ett tal, uttryckt i procent, som anger förhållandet mellan det jämförelsetal som enligt 1 kap. 6 § andra stycket lagen (1962:381) om allmän försäkring ligger till grund för bestämmande av basbeloppet för året före taxeringsåret och det jämförelsetal som enligt nämnda lagrum ligger till grund för bestämmande av basbeloppet för andra året före taxeringsåret, med tillägg av 1,2 procentenheter. Skiktgränsen fastställs av regeringen före utgången av andra året före taxeringsåret och avrundas nedåt till helt hundratal kronor.</p>	<p>Skatt på förvärvsinkomst utgör 200 kronor samt 25 procent av den del av den beskattningsbara förvärvsinkomsten som överstiger en skiktgräns som vid 1996 års taxering uppgår till 203 900 kronor. Vid följande taxeringar uppgår skikt-gränsen till skiktgränsen för föregående taxeringsår multiplicerad med ett tal, uttryckt i procent, som anger förhållandet mellan det jämförelsetal som enligt 1 kap. 6 § andra stycket lagen (1962:381) om allmän försäkring ligger till grund för bestämmande av basbeloppet för året före taxeringsåret och det jämförelsetal som enligt nämnda lagrum ligger till grund för bestämmande av basbeloppet för andra året före taxeringsåret, med tillägg av 1,2 procentenheter. Skiktgränsen fastställs av regeringen före utgången av andra året före taxeringsåret och avrundas nedåt till helt hundratal kronor.</p>
--	--

3 §

För dödsbon beräknas skatten på förvärvsinkomst enligt 2 § med följande undantag.

Från och med beskattningsåret efter det kalenderår dödsfallet inträffade tas det i 2 § angivna beloppet på 100 kronor ut bara om

den beskattningsbara förvärvsinkomsten överstiger ett belopp som motsvarar grundavdrag enligt 48 § 2 mom. kommunalskattelagen (1928:370). Från och med det fjärde beskattningsåret efter det kalenderår dödsfallet inträffade utgör skatten på förvärvsinkomst 25 procent av den beskattningsbara förvärvsinkomsten. Om den beskattningsbara förvärvsinkomsten överstiger ett belopp motsvarande grundavdrag enligt 48 § 2 mom. kommunalskattelagen tas dessutom 100 kronor ut.

Från och med beskattningsåret efter det kalenderår dödsfallet inträffade tas det i 2 § angivna beloppet på 200 kronor ut bara om den beskattningsbara förvärvsinkomsten överstiger ett belopp som motsvarar grundavdrag enligt 48 § 2 mom. kommunalskattelagen (1928:370). Från och med det fjärde beskattningsåret efter det kalenderår dödsfallet inträffade utgör skatten på förvärvsinkomst 25 procent av den beskattningsbara förvärvsinkomsten. Om den beskattningsbara förvärvsinkomsten överstiger ett belopp motsvarande grundavdrag enligt 48 § 2 mom. kommunalskattelagen tas dessutom 200 kronor ut.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1996 och tillämpas första gången vid 1998 års taxering.

2.8 Förslag till lag om ändring i lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 4 och 8 §§ lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.
4 §^{xiii}

Fysisk person skall lämna självdeklaration

1. när hans bruttointäkter av tjänst i andra fall än som avses i 32 § 1 mom. första stycket h och i kommunalskattelagen (1928:370) och av aktiv näringsverksamhet, under beskattningsåret uppgått till sammanlagt minst 24 procent av basbeloppet enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring för året före taxeringsåret och inte annat följer av 6 §,

2. när hans bruttointäkter av tjänst i fall som avses i 32 § 1 mom. första stycket h eller i kommunalskattelagen och av passiv näringsverksamhet uppgått till sammanlagt minst 100 kronor,

3. när han haft bruttointäkter av kapital av annat slag än avkastning för vilken preliminär A-skatt skall betalas enligt 3 § 2 mom. tredje stycket uppbördslagen (1953:272) och bruttointäkterna av kapital uppgått till sammanlagt minst 100 kronor,

4. om han inte varit bosatt i Sverige under hela beskattningsåret eller om han under beskattningsåret betalat sjömansskatt, när bruttointäkterna uppgått till sammanlagt minst 100 kronor,

5. när hans tillgångar av den art som anges i 3 § 1 mom. lagen (1947:577) om statlig förmögenhetsskatt vid beskattningsårets utgång haft ett värde som överstiger 800 000 kronor, eller

5. när hans tillgångar av den art som anges i 3 § 1 mom. *den upphävda* lagen (1947:577) om statlig förmögenhetsskatt vid beskattningsårets utgång haft ett värde som överstiger 900 000 kronor, eller

6. när underlag för skogsvårdsavgift, statlig fastighetsskatt, avkastningsskatt på pensionsmedel eller särskild löneskatt på pensionskostnader skall fastställas för honom.

Vid bedömandet av deklara-tionsskyldighet enligt första stycket skall hänsyn inte tas till sådan inkomst eller förmögenhet för vilken skattskyldighet inte föreligger enligt kommunalskattelagen, lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt eller lagen om statlig förmögenhetsskatt. Däremot skall hänsyn tas till sådan inkomst eller

förmögenhet som enligt dubbelbeskattningsavtal skall vara helt eller delvis undantagen från beskattning i Sverige.

Vid bedömandet av deklara-tionsskyldighet enligt första stycket skall hänsyn inte tas till sådan inkomst eller förmögenhet för vilken skattskyldighet inte föreligger enligt kommunalskattelagen, lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt eller *den upphävda* lagen om statlig förmögenhetsskatt. Däremot skall hänsyn tas till sådan inkomst eller förmögenhet som enligt dubbelbeskattningsavtal skall vara helt eller delvis undantagen från beskattning i Sverige.

Har makar, som ingått äktenskap före ingången av beskattningsåret och levt tillsammans under större delen därav, var för sig haft förmögenhet, skall vardera makens deklarationsskyldighet bedömas med hänsyn till makarnas sammanlagda förmögenhet.

<p>Skall någon enligt lagen om statlig förmögenhetsskatt taxeras för förmögenhet som tillhör barn eller någon annan, skall hänsyn tas därtill när deklarationsskyldigheten bedöms.</p>	<p>Skall någon enligt <i>den upphävda</i> lagen om statlig förmögenhetsskatt taxeras för förmögenhet som tillhör barn eller någon annan, skall hänsyn tas därtill när deklarationsskyldigheten bedöms.</p>
--	--

8 §^{xiv}

Följande juridiska personer skall lämna självdeklaration

1. aktiebolag, ekonomisk förening, sparbank, ömsesidigt skadeförsäkringsföretag och värdepappersfond samt sådan stiftelse, fond eller inrättning som har till huvudsakligt ändamål att tillgodose viss familjs, vissa familjers eller bestämda personers ekonomiska intressen,

2. ideell förening, som avses i 7 § 5 mom. första stycket lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt, om dess bruttointäkter under beskattningsåret överstigit grundavdraget enligt 8 § nämnda lag,

3. annan juridisk person, om dess bruttointäkter av en eller flera förvärvskällor under beskattningsåret uppgått till sammanlagt minst 100 kronor,

<p>4. juridisk person, vars tillgångar av den art som anges i 3 § 1 mom. lagen (1947:577) om statlig förmögenhetsskatt, vid</p>	<p>4. juridisk person, vars tillgångar av den art som anges i 3 § 1 mom. <i>den upphävda</i> lagen (1947:577) om statlig förmögenhetsskatt, vid</p>
---	---

<p>beskattningsårets utgång haft ett värde som överstiger 800 000 kronor eller, i fråga om sådan juridisk person som avses i 6 § 1 mom. b nämnda lag, 25 000 kronor,</p>	<p>beskattningsårets utgång haft ett värde som överstiger 900 000 kronor eller, i fråga om sådan juridisk person som avses i 6 § 1 mom. b nämnda lag, 25 000 kronor,</p>
--	--

5. juridisk person för vilken underlag för skogsvårdsavgift, statlig fastighetsskatt, avkastningsskatt på pensionsmedel eller särskild löneskatt på pensionskostnader skall fastställas.

Vid bedömandet av deklara-tionsskyldighet enligt första stycket 2-4 skall hänsyn inte tas till sådan inkomst eller förmögenhet, för vilken skattskyldighet inte föreligger enligt kommunalskattelagen (1928:370), lagen om statlig inkomstskatt eller lagen om statlig förmögenhetsskatt. Däremot skall hänsyn tas till sådan inkomst eller förmögenhet som enligt dubbelbeskattningsavtal skall vara helt eller delvis undantagen från beskattning i Sverige

Vid bedömandet av deklara-tionsskyldighet enligt första stycket 2-4 skall hänsyn inte tas till sådan inkomst eller förmögenhet, för vilken skattskyldighet inte föreligger enligt kommunalskattelagen (1928:370), lagen om statlig inkomstskatt eller *den upphävda* lagen om statlig förmögenhetsskatt. Däremot skall hänsyn tas till sådan inkomst eller förmögenhet som enligt dubbelbeskattningsavtal skall vara helt eller delvis undantagen från beskattning i Sverige.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1996 och tillämpas första gången vid 1997 års taxering.

3 Ärendet och dess beredning

Regeringen har sedan hösten 1994 föreslagit ett antal åtgärder på skatteområdet som bidrag till att sanera de offentliga finanserna. Därigenom återupprättas också den avvägning som gjordes i 1990-91 års skattereform mellan önskemålen att åstadkomma en samhällsekonomiskt effektiv beskattning och fördelningspolitiska mål.

En sammanfattande redovisning av de olika åtgärderna har bl.a. lämnats i 1995 års kompletteringsproposition. Riksdagen har redan beslutat i enlighet med förslagen för den helt dominerande delen av åtgärderna. I denna proposition föreslås eller aviseras ett antal kompletterande åtgärder på skatteområdet i huvudsak med syfte att stärka de offentliga finanserna. Bakgrunden ges av redovisningen i vårpropositionen (prop. 1995/96:150) för utvecklingen av offentliga sektorns saldo och det behov som finns av åtgärder utöver vad som fastlagts genom saneringsprogrammet. För de aviserade förslagen avser regeringen att senare i år återkomma med preciserade förslag.

I vårpropositionen redovisas också en förväntad avmattning av byggkonjunkturen under nästa år. Mot denna bakgrund aviseras tidsbegränsade åtgärder för att stimulera byggnadsarbete på bostadshus.

I vårpropositionen föreslås en bred satsning på utbildningsområdet. Som bidrag till finansieringen av denna föreslås i förevarande proposition ett antal åtgärder på energiskatteområdet. Dessa medför sammantagna en inkomstförstärkning med ca 5 miljarder kr. Åtgärderna medför att energisparande främjas och särskilt skattehöjningarna på fossilbaserade bränslen bidrar till uppfyllandet av klimatmålet. I sammanhanget tar regeringen också upp frågan om att ersätta miljöskatten på inrikes flygtrafik.

Höjningen av skatten på de fossilbaserade bränslena föreslås ske genom en höjning av energiskatten på bränslen. Till skillnad från en höjning av koldioxidskatten ger detta ingen prishöjning på industrins bränsleanvändning utom för fordonsbränslen. Detta bidrar till en lämplig avvägning mellan å ena sidan önskemålen om energibesparing och positiv miljöpåverkan och å andra sidan önskemålet att inte försvaga industrins konkurrenskraft.

Frågan om de nya redovisnings- och betaltider för mervärdesskatten som infördes den 1 januari 1996 tas också upp, och ytterligare lättnader för små och medelstora företag föreslås.

Avslutningsvis kommenteras det fortsatta arbetet med beskattningen av bilförmån.

Lagrådet

De framlagda lagförslagen avser ändrade skattesatser och andra justeringar av lagtekniskt enkel beskaffenhet. Ändringarna är enligt regeringens

bedömning därför av sådan beskaffenhet att Lagrådets hörande skulle sakna betydelse.

4 Förmögenhetsbeskattningen

Regeringens förslag: Fribeloppet för uttag av förmögenhetsskatt höjs från 800 000 till 900 000 kr som en följd av 1996 års fastighetstaxering.

Samtliga aktier o.d. som är marknadsnoterade och som är av sådant slag att de idag är skattepliktiga tas upp till fulla värdet vid förmögenhetsbeskattningen.

De nya reglerna tillämpas fr.o.m. 1997 års taxering.

Skälen för regeringens förslag: Riksdagen beslöt hösten 1991 om en avveckling av förmögenhetsskatten (prop. 1991/92:60, bet. 1991/92:SkU10, rskr. 1991/92:97, SFS 1991:1850 och 1851). I ett första steg vid 1992 års taxering slopades det översta skiktet i skatteskalen. Samtidigt togs skatten på s.k. arbetande kapital i näringsverksamhet bort, vilket bl.a. resulterade i att börsnoterade aktier på de s.k. O- och OTC-listorna blev helt befriade från förmögenhetsskatt.

Fr.o.m. år 1993 slopades även mellanskiktet i skatteskalen. Skatten blev därefter proportionell och utgår med 1,5 % av den beskattningsbara förmögenhet som överstiger 800 000 kr. Enligt 1991 års beslut skulle skatten upphöra helt fr.o.m. 1994. Genom krisöverenskommelsen hösten 1992 mellan den dåvarande regeringen och socialdemokraterna sköts avskaffandet upp ett år.

I början av den nuvarande mandatperioden år 1994 beslutades att förmögenhetsskatten skulle kvarstå i avvaktan på en översyn av reglerna (prop. 1994/95:25, bet. 1994/95:FiU1, rskr. 1994/95:145, SFS 1994:1897). Enligt gällande regler behålls skatten t.o.m. 1996 (1997 års taxering).

Förmögenhetsskattebestämmelserna ses för närvarande över med sikte på en enklare och rättvisare ordning. Översynen kommer inom kort att redovisas i en departementspromemoria. Efter promemorians remissbehandling kommer regeringen att lägga fram förslag om en reformerad förmögenhetsskatt som skall gälla fr.o.m. 1998 års taxering.

År 1996 genomförs en allmän fastighetstaxering av villor. Prisutvecklingen på villor kommer i många fall att medföra en höjning av taxeringsvärdena.

Med hänsyn till de nya taxeringsvärdena för villafastigheter bör nuvarande fribelopp vid förmögenhetsbeskattningen på 800 000 kr justeras upp. Utrymmet för en höjning är dock begränsat av statsfinansiella skäl. Med dessa utgångspunkter anser regeringen att fribeloppet bör höjas till 900 000 kr med verkan fr.o.m. årets beskattningstidpunkt, dvs. 1997 års taxering.

Höjningen av fribeloppet bör finansieras med en skärpning av förmögenhetsbeskattningen av aktier och liknande värdepapper.

Aktier på börsens O- och OTC-listor är inte skattepliktiga. Detsamma gäller aktier som noteras på börsens A-lista i de fall företagets aktier var förmånsbehandlade vid utgången av år 1991. Skattebefrielsen har delvis kommit att gälla för aktier i ett antal börsföretag som aldrig haft egentlig småföretagskaraktär. Aktier i övrigt på börsens A-lista tas upp till 75 % av det noterade värdet. Andelar i värdepappersfonder och vissa aktieanknutna instrument värderas på samma sätt. Obligationer som inte är aktieanknutna tas däremot upp till sitt fulla värde.

Som skäl för en lägre värdering av aktier har hänvisats till den latent skatteskuld avseende reavinst vid en framtida försäljning som kan sägas belasta aktierna. Till saken hör dock att aktier som inte endast innehas en kort tid får en relativt andra tillgångar förhållandevis förmånlig behandling vid inkomstbeskattningen genom att värdestegring på aktien inte beskattas före försäljningen. Denna inkomstskatteförmån medför att det inte finns tillräckliga skäl att medge en reducering av förmögenhetsskattevärdet.

Marknadsnoterade aktier bör därför tas upp till det noterade värdet på samma sätt som obligationer. Ytterligare överväganden bör dock göras i fråga om de idag skattebefriade börsaktierna. Vid dessa överväganden bör särskilt beaktas förhållandena för dem som före börsintroduktionen tillhörde kretsen av huvuddelägare.

Kapital i små och medelstora företag bör i allt väsentligt befrias från förmögenhetsskatt eftersom detta kapital inte är placeringstillgångar i egentlig mening. Det är angeläget att det gynnade företagskapitalet avgränsas på ett sådant sätt att företagets tillväxt och möjligheter att erhålla riskvilligt kapital inte onödigtvis hämmas. När företag med en mindre krets ägare börsintroduceras bör förmögenhetsskatteplikt därför gälla fullt ut först efter en längre övergångsfas. En motsvarande övergångsperiod bör gälla för nämnda kategori huvuddelägare i företag med börsnoterade aktier som nu är skattefria efter det att generell skatteplikt införts även för dessa aktier.

Höjningen av fribeloppet skall finansieras fullt ut fr.o.m. 1998 års taxering inom ramen för förmögenhetsbeskattningen.

Regeringens förslag föranleder ändringar i lagen (1991:1850) om upphävande av lagen (1947:577) om statlig förmögenhetsskatt samt i lagen (1990:325) om självdeklaration och kontrolluppgifter.

5 Ändring i mervärdesskattelagen

Regeringens förslag: Redovisnings- och betaltidpunkten ändras från den 20 i månaden efter redovisningsperioden till den 5 i andra månaden efter redovisningsperioden för skattskyldiga vars beskattningsunderlag för beskattningsåret beräknas uppgå till högst 40 miljoner kr.

Skälen för regeringens förslag: Den 1 januari 1996 infördes nya regler för redovisning och betalning av mervärdesskatt. Reglerna bygger på det förslag som Skattebetalningsutredningen (Fi 1993:07) lämnade i ett

delbetänkande i februari 1995 (SOU 1995:12). I betänkandet föreslogs att enmånadsredovisning skulle införas för samtliga skattskyldiga som då redovisade skatten för tvåmånadersperioder i mervärdesskattedeklarationen. Dessutom föreslog utredningen att tidpunkten för redovisning och betalning skulle förkortas från den 5 i andra månaden efter redovisningsperioden till den 20 i första månaden efter redovisningsperioden.

Regeringen ansåg att utredningens förslag skulle kunna leda till alltför stora negativa konsekvenser för de mindre företagen. Regeringens proposition 1995/96:19 innehöll därför vissa lättnader för de mindre företagen jämfört med utredningens förslag. Det föreslogs en höjning av gränsen för vilka som skulle få redovisa mervärdesskatten årligen i självdeklarationen från 200 000 kr till 1 miljon kr. Vidare föreslogs att redovisningstidpunkten den 5 i andra månaden efter redovisningsperioden skulle behållas för företag med beskattningsunderlag på högst 10 miljoner kr. Endast de med beskattningsunderlag överstigande 10 miljoner kr skulle redovisa och betala den 20 i första månaden efter perioden. Riksdagen beslutade i enlighet med regeringens proposition och de nya reglerna trädde i kraft den 1 januari 1996.

Vid beredningen gjorde regeringen bedömningen att de lättnader som medgavs för de mindre företagen skulle vara tillräckliga. Det har nu emellertid visat sig att lättnader kan behövas även för de skattskyldiga vars beskattningsunderlag ligger strax över gränsen 10 miljoner kr. Regeringen föreslår därför att gränsen för vilka som får redovisa och betala mervärdesskatten den 5 i andra månaden efter redovisningsperiodens utgång höjs från 10 miljoner kronor till 40 miljoner kr. Ändringen bör träda i kraft så snart som möjligt, även om den innebär vissa negativa ekonomiska effekter på statsbudgeten. Regeringen föreslår därför att de nya reglerna tillämpas i fråga om redovisningsperioder som börjar den 1 juli 1996 eller se-nare.

Förslaget föranleder ändring i 14 kap. 12 § mervärdesskattelagen (1994:200).

6 Statlig inkomstskatt på förvärvsinkomster

Regeringens förslag: Det fasta beloppet om 100 kr i statlig inkomst-skatt på förvärvsinkomster höjs till 200 kr.

Vid beräkningen av skiktgränsen för den statliga inkomstskatten tidigareläggs mätperioden för prisförändringen så att förändringen mäts från juni till juni.

Skälen för regeringens förslag: Vid beräkning av den statliga inkomstskatten på förvärvsinkomster utgår ett för alla skattskyldiga gemensamt belopp om 100 kr. Det förhållandet att skatteuttaget i denna del är oberoende av den skattskyldiges inkomst innebär att skatten har begränsade effekter på individernas beteende, bl.a. vad gäller arbetsutbudet.

I förhållande till andra skatter på förvärvsinkomster ger därför en höjning av det fasta beloppet till 200 kr endast begränsade snedvridningar.

Med anledning av övergången till det nya budgetåret som i fortsättningen kommer att sammanfalla med kalenderåret har regeringen i propositionen 1995/96:149 Beräkning av basbelopp m.m., föreslagit att basbeloppet skall fastställas i augusti och att mätperioden för prisförändringen tidigareläggs så att förändringen mäts från juni till juni. Ändringen föreslås träda i kraft den 1 juli 1996 och tillämpas första gången vid fastställandet av basbelopp för år 1997. Tidigareläggningen av fastställandet av basbeloppet förbättrar möjligheterna till tillförlitliga prognoser för bl.a. pensionsutgifter, skatteintäkter och avgiftsintäkter i budgetpropositionen. Av samma skäl bör jämförelsetalet vid beräkningen av skiktgränsen för den statliga inkomstskatten enligt lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt ange förhållandet mellan det allmänna prisläget i juni andra året före taxeringsåret och juni tredje året före taxeringsåret med tillägg av två procentenheter. Skiktgränsen enligt lagen (1994:1852) om beräkning av statlig inkomstskatt på förvärvsinkomster vid 1996 - 1999 års taxeringar är redan nu knuten till basbeloppet på sådant sätt att någon ändring inte behöver göras i den lagen.

Förslagen föranleder ändringar i 10 § lagen om statlig inkomstskatt samt 2 och 3 §§ lagen om beräkning av statlig inkomstskatt på förvärvsinkomster vid 1996-1999 års taxeringar.

7 Höjda energiskatter m.m.

7.1 Höjning av energiskatten på bränslen och elektrisk kraft

Regeringens förslag: Energiskatten höjs för samtliga bränsleslag. En höjning sker även av energiskatten på elektrisk kraft. Höjningarna sker i två steg, det första den 1 september 1996 och det andra den 1 juli 1997. Vid vardera tillfället höjs skattesatserna för bensin och olja för drift av motordrivna fordon med 2,5 %, skatten på elektrisk kraft med 1,5 öre per kWh och övriga energiskatter med 10 %. Dessutom har en uppräkningsgjorts med den förväntade förändringen av konsumentprisindex under tiden t.o.m. oktober månad 1997.

Skälen för regeringens förslag: Energiskatt och koldioxidskatt tas ut enligt regler i lagen (1994:1776) om skatt på energi på samtliga fossila bränslen. Vidare tas energiskatt ut på elektrisk kraft. Ingen energiskatt tas dock ut för bränslen och elektrisk kraft som förbrukas vid tillverkningsprocessen i industriell verksamhet eller för växthusuppvärmning vid yrkesmässig växthusodling. För dessa verksamheter uppgår vidare koldioxidskatten till endast 25 % av den generella skattenivån. De nämnda skattelättnaderna är emellertid begränsade till bränsleanvändning för annat ändamål än drift av motordrivna

fordon. Regeringen har för avsikt att föreslå en generell höjning av koldioxidskatten från 25 till 50 % av den generella skattenivån för bränslen som förbrukas vid industriell verksamhet eller vid yrkesmässig växthusodling. Regeringen har under våren 1996 till kommissionen resp. rådet dels notifierat den tilltänkta förändringen, dels ansökt om undantag från reglerna i direktiv 92/81/EEG av den 19 oktober 1992 om harmonisering av strukturerna för punktskatter på mineraloljor.

Riksdagen har beslutat att skattesatserna för energiskatten och koldioxidskatten årligen skall räknas om med hänsyn tagen till den allmänna prisutvecklingen. Denna automatiska uppräknings skall första gången göras hösten 1996 för skatteuttaget under år 1997.

Som framgått av avsnitt 3 bör en höjning ske av energiskatten på samtliga bränsleslag.

Höjningen av energiskatten bör genomföras i två steg, varav första steget bör träda i kraft så snart som möjligt. En lämplig tidpunkt är därvid enligt regeringens bedömning den 1 september 1996. Resterande skattehöjning bör ske den 1 juli 1997.

Energiskatten på bensin och omärkt olja, dvs. sådan olja som används i motordrivna fordon, bör i varje steg höjas med 2,5 %. Detsamma föreslås beträffande gasol, metan och naturgas som används för drift av motordrivna fordon. Höjningen av skatten för övriga bränsleslag bör ske med 10 % i vart och ett av stegen. Det rör sig om olja, gasol, metan och naturgas som används för uppvärmning och drift av stationära motorer samt om kolbränslen och petroleumkoks. Eftersom ingen energiskatt tas ut när dessa bränslen förbrukas vid tillverkningsprocessen i industriell verksamhet eller för växthusuppvärmning vid yrkesmässig växthusodling begränsas således den direkta effekten av de föreslagna skattehöjningarna till annan än sådan verksamhet, dvs. bl.a. hushållssektorn.

Vid beräkningen av skattehöjningarna har hänsyn tagits till förväntade förändringar av konsumentprisindex (KPI) fram t.o.m. oktober månad 1997. Den automatiska uppräknings av energiskatten på bränsle bör därför skjutas fram och ske först för skatteuttaget för år 1999.

För att inte kostnadsrelationen mellan oljeuppvärmning och eluppvärmning i bostadssektorn skall förändras bör energiskatten på elektrisk kraft samtidigt höjas i två steg om vardera 1,5 öre per kWh, dvs. en sammanlagd höjning om 3 öre per kWh. Höjningarna av energiskatten på elektrisk kraft bör träda i kraft vid samma tidpunkter som föreslagits beträffande skatten på bränslen. På motsvarande sätt som gjorts vid beräkningen av bränsleskattebeloppen har förväntade förändringar av KPI beaktats. De föreslagna skattebeloppen för elektrisk kraft bör därför omräknas först inför 1999 års skatteuttag.

Förslaget föranleder ändringar i 2 kap. 1 § och 11 kap. 3 § lagen om skatt på energi samt vissa övergångsbestämmelser.

Den föreslagna framflyttningen av den automatiska indexuppräknings framgår, vad gäller energiskatten på elektrisk kraft, av 11 kap. 3 § andra stycket. Med hänsyn till att den automatiska uppräknings av koldioxidskatten på bränslen inte berörs av av förslaget, bör en annan

lagteknisk konstruktion väljas för bränslenas del. (Se punkt 4 av de föreslagna övergångsbestämmelserna.) De i 2 kap. 1 § första stycket lagen om skatt på energi föreslagna energiskattebeloppen tillämpas inte förrän den 1 juli 1997 (för tid dessförinnan se punkt 2 av de föreslagna övergångsbestämmelserna). De i paragrafen angivna koldioxidskattebeloppen berörs inte av lagförslaget och skall enligt lydelsen av paragrafens tredje stycke indexuppräknas inför år 1997. Detta innebär att de skatteblopp som anges under rubriken "Summa skatt" i tabellen i paragrafens första stycke aldrig kommer att vara aktuella, eftersom koldioxidskattebeloppen skall indexuppräknas innan de angivna energiskattebeloppen träder i kraft.

7.2 Slopade kompensation för värmeleveranser till tillverkningsindustrin och för växthusuppvärmning

Regeringens förslag: Kompensationen med 9 öre per kWh värme som levereras till tillverkningsindustrin eller för växthusuppvärmning slopas.

Bakgrunden till regeringens förslag: Kompensation medges inom ramen för energiskattesystemet med 9 öre per kWh värme som levererats för tillverkningsprocessen i industriell verksamhet samt - fr.o.m. den 1 juli 1996 - för växthusuppvärmning vid yrkesmässig växthusodling. Kompensationen medges oavsett vilket energislag, dock inte råttoljor, som förbrukats vid värmeframställningen. Kompensationen kan således utgå såväl om beskattat fossilt bränsle som skattefritt biobränsle har använts vid framställningen av värme. Bestämmelserna infördes den 1 juli 1994 och har oförändrade förts över till den nu gällande lagen (1994:1776) om skatt på energi.

Skälen för regeringens förslag: Kompensation medges den som har framställt värmen och därefter levererat den till tillverkningsindustrin. Den har i praxis inte medgetts i de fall då värmen nyttiggjorts inom samma juridiska person som framställt den. Bakom införandet av en schabloniserad kompensation utan grund i faktisk skattebelastning stod en önskan att ytterligare öka utrymmet för användning av skattefria biobränslen i värmeverk.

Bestämmelsen har tillämpats under två års tid och det har visat sig att möjligheten till kompensation i allt högre grad utnyttjats på sätt som inte var avsett vid dess införande. Sålunda har kompensationsreglerna kringgåts genom att tillverkningsföretag brutit ut värmeproduktionen och lagt den i en egen juridisk person som därefter levererat bränsle till tillverkningsföretaget och därigenom varit berättigade till kompensation för levererad värme. Enligt vad regeringen erfarit har sådana bolagskonstruktioner ökat kraftigt i omfattning under senare tid och de belopp som nu utbetalas i kompensation

överstiger vida de beräkningar som gjordes vid införandet av bestämmelsen.

Mot bakgrund av att värmekompensationen i allt högre grad kommit att utnyttjas på ett sätt som inte varit avsett vid införandet av reglerna bör den, särskilt med beaktande av de kraftigt ökade kostnaderna för staten, så snart som möjligt slopas. Regeringen kommer att i annan ordning överväga förslag om ekonomiska stödåtgärder till vissa värmeleverantörer, främst värmeverk vars huvudsakliga bränsleförbrukning består av bibränslen och som har stora industrileveranser. Sådana åtgärder bör dock vidtas utan anknytning till energiskattesystemet.

Förslaget föranleder att i 9 kap. 5 § lagen om skatt på energi upphävs samt medför ändringar i 9 kap. 7 och 8 §§ samma lag. Ändringarna bör träda i kraft den 1 september 1996.

7.3 Höjd skatt på elektrisk kraft från kärnkraftverk och äldre vattenkraftverk

Regeringens förslag: Produktionsskatterna på elektrisk kraft från kärnkraftverk och från äldre vattenkraftverk höjs med 1 öre per kWh den 1 september 1996 och med ytterligare 1 öre per kWh den 1 juli 1997.

Bakgrunden till regeringens förslag: Energiskatt enligt lagen om skatt på energi tas ut i samband med leverans eller förbrukning av elektrisk kraft. Härutöver tas dock i vissa fall ut skatt på elektrisk kraft även i samband med produktion av kraften.

Den som tillverkar elektrisk kraft i ett vattenkraftverk med en installerad generatoreffekt av minst 1500 kW är skyldig att betala en särskild skatt på den levererade elkraften. Skatten tas ut med 4 öre per kWh, men sätts ned med 2 öre per kWh om kraften producerats i ett kraftverk som tagits i drift under åren 1973 - 1977 och med 4 öre per kWh om den producerats i ett kraftverk som tagits i drift senare. En annan skatt tas ut med 1,2 öre per kWh för elektrisk kraft som inom landet framställts i ett kärnkraftverk. De nu nämnda skatterna regleras i lagen (1982:1201) om skatt på viss elektrisk kraft, resp. i lagen (1983:1104) om särskild skatt för elektrisk kraft från kärnkraftverk.

Skälen för regeringens förslag: Inom regeringskansliet har under en längre tid övervägts i vad mån vattenkraftsskatten i sin helhet bör ersättas med en fastighetsskatt. Det är regeringens avsikt att så snart som möjligt lägga fram ett sådant förslag till riksdagen. En omläggning till fastighetsskatt medför att de ekonomiska snedvridningar som den nuvarande produktionsskatten ger upphov till minskar. Vattenkraftsskatten har visserligen nyligen höjts (prop. 1994/95:203, bet. 1994/95:SkU28, rskr. 1994/95:439, SFS 1995:914) men av statsfinansiella skäl bör dock - i avvaktan på att ett förslag om fastighetsskatt kan presenteras - nu ytterligare

en höjning ske. En höjning bör ske i två steg från 4 till sammanlagt 6 öre per kWh, med motsvarande nedsättning vad gäller produktion från yngre kraftverk, dvs. med 3 öre resp. 6 öre per kWh. Vidare bör även skatten på kärnkraftsproducerad elkraft höjas i två steg med sammanlagt 2 öre till 3,2 öre per kWh. Det första steget av de föreslagna skattehöjningarna bör träda i kraft den 1 september 1996 och resterande höjning den 1 juli 1997.

Förslagen föranleder ändringar i 5 § lagen om särskild skatt för elektrisk kraft från kärnkraftverk och 5 § lagen om skatt på viss elektrisk kraft.

7.4 Miljöskatt på inrikes flygtrafik

Regeringens bedömning: Miljöskatten på inrikes flygtrafik bör fr.o.m. den 1 januari 1997 ersättas av ett system med bättre miljöstyrning, t.ex. en ökad differentiering av luftfartsverkets landningsavgifter.

Bakgrunden till regeringens bedömning: Miljöskatten på inrikes flygtrafik regleras i lagen (1988:1567) om miljöskatt på inrikes flygtrafik. Den infördes från och med den 1 mars 1989. Skattens storlek bestämdes till 12 kr per kg utsläppta kolväten och kväveoxider. Från och med den 1 januari 1991 kompletterades skatteuttaget med en skatt på 79 öre per kg förbrukat flygbränsle. Den 1 januari 1993 höjdes skatten till 1 kr per kg förbrukat bränsle.

Skattskyldig är den som äger flygplanet eller, om det inte används av ägaren, den som brukar det i hans ställe. Skatten tas ut för varje inrikes flygning i reguljär trafik. Skatten beräknas med ledning av luftfartsverkets uppgifter om bränsleförbrukning och utsläpp av kolväten och kväveoxider från den aktuella flygplanstypen under en genomsnittligt beräknad flygsträcka. För år 1994 inbringade skatten 210 miljoner kr.

Skälen för regeringens bedömning: Förutom de fiskala och trafikpolitiska motiven för införandet av en miljöskatt på inrikes flygtrafik fanns redan från början det miljömässiga skälet att förmå Linjeflyg AB att byta ut brännkamrarna i de flygplansmotorer som då var aktuella. Linjeflyg AB beslutade att byta ut brännkamrarna när lagen om miljöskatt på inrikes flygtrafik förbereddes. I detta fall åstadkom alltså miljöskatten en positiv miljöeffekt.

Sedan skatten infördes har emellertid förändringar skett som påverkar skattens funktion. Avregleringen av den civila inrikes luftfarten har således gjort det allt svårare att på ett rättvist sätt göra de schablonberäkningar som miljöskatten grundas på.

Inom EU gäller att medlemsstaterna enligt mineraloljedirektivet (92/81/EEG) inte får beskatta mineraloljor som används för yrkesmässigt flyg. I en skrivelse den 21 februari 1996 har kommissionens generaldirektorat för skattefrågor hävdat att miljöskatten på inrikes flygtrafik inte är förenlig med mineraloljedirektivet.

Sammantaget anser regeringen att miljöskatten i sin nuvarande utformning inte är tillfredsställande. I syfte att öka miljöstyrningen avser regeringen att i höst lägga ett förslag om att fr.o.m. den 1 januari 1997 ersätta miljöskatten med ett alternativ med minst samma styreffekt som miljöskatten. Ett sådant alternativ skulle kunna vara miljörelaterade landningsavgifter.

8 Skattereduktion för utgifter för byggnadsarbete på bostadshus

Regeringens bedömning: En skattereduktion bör medges för kostnader för reparationer m.m. på bostadshus som utförs under tiden den 15 april 1996 - 31 december 1997.

Skälen för regeringens bedömning: För att stimulera konjunkturen inom byggsektorn beslutades våren 1993 (prop. 1992/93:150, bet. 1992/93:SkU36, rskr. 1992/93:422, SFS 1993:672) om åtgärder avsedda att öka reparationer, ombyggnader och tillbyggnader av fastigheter under åren 1993 och 1994.

Beslutet innebar att en skattereduktion medgavs för utgifter för reparationer m.m. som utfördes på bostadshus under tiden den 15 februari 1993 - 31 december 1994.

Skattereduktion medgavs fastighetsägare och vissa andra som vid fastighetstaxeringen jämföras med ägare till fastighet. Underlaget för skattereduktionen var fastighetsägarens kostnader för reparations- och underhållsarbeten samt utgifter för om- och tillbyggnad av bostadshus. Utgifter för material ingick inte i underlaget och inte heller värdet av sådant arbete som utfördes av ägaren.

Skattereduktion medgavs om underlaget sammantaget uppgick till minst 2 000 kr. För småhus medgavs skattereduktion med 30 procent av underlaget till den del detta under den aktuella tidsperioden inte översteg 35 000 kr per taxeringsenhet.

Även för hyreshus uppgick skattereduktionen till 30 procent av underlaget. För dessa medgavs dock skattereduktion med högst 20 000 kr eller ett belopp motsvarande tre gånger den fastighetsskatt som beräknades för kalenderåret 1993 om sistnämnda belopp var högre.

Enligt i vårpropositionen redovisade ekonomiska bedömningar kan förutses en icke obetydlig avmattning mellan 1996 och 1997 av den totala byggnadsverksamheten, särskild markerat för bostadsbyggandet såväl vad avser nybyggnader som ombyggnader. För att motverka en ökning av arbetslösheten finns därför anledning att ge en temporär stimulans åt denna sektor. Stimulansen bör lämpligen ske på det sätt som gällde tidigare i form av en skattereduktion för kostnader för reparationer m.m. på bostadshus. Regeringen kommer därför att föreslå att det åter införs en möjlighet att erhålla en sådan skattereduktion.

En proposition i frågan kommer under våren att lämnas till riksdagen. Här presenteras huvuddragen i den kommande propositionen.

En skattereduktion medges för utgifter för reparation och underhåll samt för om- och tillbyggnad av bostadshus som utförs under tiden den 15 april 1996 - 31 december 1997. Skattereduktionen skall medges fastighetsägare och vissa andra som vid fastighetstaxeringen jämföras med ägare.

De arbeten som grundar rätt till skattereduktion är sådana som utförts på byggnad som vid fastighetstaxeringen betecknas som småhus eller som hyreshus till den del den används för bostadsändamål.

Underlaget för skattereduktionen skall vara fastighetsägarens egna kostnader för reparations- och underhållsarbeten samt utgifter för om- och tillbyggnad av bostadshus. Utgifter för material får inte ingå i underlaget. Inte heller får utgifter för vilka erhålls statligt ombyggnads-, förbättrings- eller upprustningsbidrag ingå i underlaget. Värdet av sådant arbete som utförs av ägaren av bostadshuset får inte heller ingå i underlaget för skattereduktionen.

Skattereduktionen skall uppgå till 30 procent av underlaget. För varje taxeringsenhet får skattereduktionen dock sammanlagt inte överskrida, för småhus 10 500 kr och för hyreshus, det högsta av beloppen 20 000 kr eller det belopp som motsvarar tre gånger fastighetsskatten för hela kalender-året 1996. Det sammanlagda underlaget måste uppgå till minst 2 000 kr.

Ansökan om skattereduktion skall ske genom ett särskilt förfarande.

Regeringen kommer vidare att överväga möjligheterna att reglerna om skattereduktion, till skillnad mot vad som tidigare gällde, också skall omfatta sådana förbättringsarbeten på bostadsrättslägenheter som bekostas av bostadsrättsinnehavarna. Om sådana regler skall införas kommer den tidigare nämnda propositionen att också innehålla ett förslag om detta.

9 Begränsning av avdragsramen för representation

Regeringens bedömning: Som ett led i saneringen av statsfinanserna bör avdragsramen för representation begränsas. Det maximalt avdragsgilla beloppet för måltidsutgifter bör halveras till 90 kr fr.o.m. år 1997.

Skälen för regeringens bedömning: Riksdagen beslutade så sent som hösten 1995 om en begränsning av avdragsramen för representation (prop. 1995/96:109, bet. 1995/96:SkU20, rskr. 1995/96:135, SFS 1995:1625). Avdraget för måltidsutgifter som tidigare kunde medges med högst 300 kronor begränsades då till högst 180 kr per person. För att förstärka statsfinanserna bör avdragsramen nu begränsas ytterligare. En begränsning till 90 kr per person bör innebära att syftet med avdraget tillgodoses.

Begränsningen bör gälla representation fr.o.m. år 1997. Mot bakgrund av att regeringen nyligen lämnat förslag till riksdagen (prop. 1995/96:152) om ett tekniskt förtydligande i reglerna om representationsavdrag lägger regeringen inte fram något lagförslag nu. Regeringen avser därför att återkomma till riksdagen med ett lagförslag senare i år.

10 Allmänna egenavgiften till sjukförsäkringen m.m.

Regeringens bedömning: Senare i vår lämnas förslag till beslut om höjning av den allmänna egenavgiften i form av sjukförsäkringsavgift till 4,95 procent år 1997 och 5,95 procent fr.o.m. år 1998. Höjningen balanseras av en sänkning av sjukförsäkringsavgiften enligt lagen om socialavgifter och en höjning av den allmänna löneavgiften.

Skälen för regeringens bedömning: I den ekonomisk-politiska propositionen hösten 1994 (prop. 1994/95:25) föreslogs dels en omedelbar höjning av den allmänna egenavgiften i form av sjukförsäkringsavgift med två procentenheter för år 1995 dels en successiv höjning av avgiften med en procentenhet per år fram t.o.m. år 1998. Fr.o.m. år 1998 skall avgiften uppgå till 5,95 procent. Riksdagen har beslutat om de föreslagna höjningarna för åren 1995 och 1996. För att fullfölja saneringsprogrammet även i denna del kommer regeringen senare i vår att lämna förslag om höjningar för de återstående åren 1997 och 1998.

Vid tidigare beslutade höjningar av egenavgiften har vissa förändringar gjorts i uttaget av socialavgifter. Sålunda har sjukförsäkringsavgiften i lagen om socialavgifter sänkts för att balansera det ökade uttaget av allmän egenavgift i form av sjukförsäkringsavgift. Samtidigt har arbetsmarknadsavgiften höjts i samma omfattning som sänkningen av sjukförsäkringsavgiften vilket givit ett oförändrat totalt uttag av socialavgifter.

Höjningarna av den allmänna egenavgiften i form av sjukförsäkringsavgift inklusive följdändringarna av socialavgifterna ingår i saneringsprogrammet som syftar till att förstärka de offentliga finanserna. I detta perspektiv bör de förändringar i uttaget av socialavgifter som följer av höjningarna av den allmänna egenavgiften åren 1997 och 1998 utformas på ett något annorlunda sätt än vid tidigare höjningar. Sänkningen av sjukförsäkringsavgiften enligt lagen om socialavgifter bör balanseras med en höjning, inte av arbetsmarknadsavgiften, utan av den allmänna löneavgiften. Den senare avgiften, som infördes som ett led i finansieringen av avgiften till EU (prop. 1994/95:122), utgör en inkomstkälla för staten och har till skillnad från arbetsmarknadsavgiften ingen koppling till det samlade försäkringssystemet. En höjning av den allmänna löneavgiften bidrar därmed till en mer entydig förstärkning av de offentliga finanserna.

I anslutning till nu aviserade förändringar av den allmänna egenavgiften i form av sjukförsäkringsavgift, sjukförsäkringsavgiften enligt lagen om socialavgifter och den allmänna löneavgiften aktualiseras justeringar av de särskilda löneskatterna på vissa förvärvsinkomster och på pensionskostnader för åren 1997 och 1998. Aviserade förändringar i den särskilda löneskatten kommer att föranleda vissa justeringar i den särskilda premieskatten för grupplivförsäkringar m.m. Även dessa förslag kommer att lämnas till riksdagen senare i vår.

11 Bilförmån

Regeringens bedömning: Ett förslag till ändrade regler för beskattning av bilförmån kommer att remitteras om några veckor. De ändrade reglerna bör träda i kraft den 1 januari 1997.

Skälen för regeringens bedömning: Riksdagen uttalade sig i december 1993 för en översyn av bilförmånsreglerna i syfte att åstadkomma ett bättre samband mellan förmånsvärde och den privata körsträckans längd (bet. 1993/94:SkU10). Frågan om utformningen av bilförmånsreglerna har sedan dess beretts inom regeringskansliet. Reglerna om beskattning av bilförmån har också varit föremål för en intensiv debatt under senare tid. Främst har frågan hur den privata körsträckans längd skall beaktas vid förmånsbeskattningen diskuterats.

Frågan om hur bilförmån skall värderas vid inkomstbeskattningen rymmer många aspekter. Finansdepartementet avser att inom några veckor i en promemoria som skickas ut på remiss lägga fram förslag om ändrade regler för beskattning av bilförmån. En utgångspunkt för förslagen kommer att vara att förmånsbeskattningen inte skall vara oberoende av den privata körsträckans längd. De ändrade reglerna bör träda i kraft den 1 januari 1997.

12 Budgeteffekter

För föreslagna och aviserade åtgärder redovisas i *tabell 1* budgeteffekterna för den konsoliderade offentliga sektorn. Redovisade effekter avser dels kalenderårseffekterna för åren 1996-1998, dels de varaktiga nettobudgeteffekterna, där i förekommande fall olika slag av övervältring beaktats.

Tabell 1 Budgeteffekter för offentlig sektor av föreslagna och aviserade åtgärder. Kalenderårseffekter och varaktiga nettobudgeteffekter. Miljarder kr i 1997 års priser och volymer.

	1996	1997	1998	Varaktig effekt
Höjd statlig skatt på förvärvsinkomster	0	0,6	0,6	0,6
Förändrad förmögenhetsskatt	0	0	0	0
ROT-åtgärder	0	-1,5	-2,0	-
Sänkt representationsavdrag	0	0	0,5	0,5
Höjd omsättningsgräns moms	-1,53	-0,03	-0,03	-0,03
Energiskatter				
Höjd energiskatt el	0,23	1,18	1,58	1,38
Höjd energiskatt bränslen	0,28	1,40	1,86	1,63
Höjd skatt el från kärnkraftverk	0,15	0,78	1,05	0,72
Höjd skatt el från äldre vattenkraftverk	0,10	0,50	0,67	0,46
Fördubblad koldioxid- skatt industri	0	0,38	0,38	0,25
Slopad värmekom- pensation	0,08	0,31	0,29	0,20
Ersättning av miljöskatt inrikes flyg	0	-0,15	-0,15	-0,10
Summa	0,69	3,47	4,75	5,61

Höjningen av det fasta beloppet om 100 kr i *statlig inkomstskatt på förvärvsinkomster* till 200 kr beräknas ge en inkomstförstärkning på 0,6 miljarder kr.

Omläggningen av *förmögenhetsskatten* med en basbreddning i form av att aktier skall tas upp till 100 % av marknadsvärdet och en höjning av fribeloppet från 800 000 kr till 900 000 kr beräknas ge en engångsvis budgetförsvagning för år 1997 på ca 150 miljoner kr. För detta år avräknas detta belopp mot den outnyttjade delen av den ram på 2 miljarder kr som är avsatt för sänkt företagsskatt (se prop. 1994/95:25). En finansiering fullt ut av det höjda fribeloppet skall ske fr.o.m. 1998 års taxering inom ramen för förmögenhetsskatten.

För bedömningen av de finansiella effekterna av den *tidsbegränsade skattereduktionen för byggnadsarbete* kan viss vägledning hämtas från utfallet av den tidigare tillämpningen under perioden den 15 februari 1993 - 31 december 1994. Vid 1994 års taxering medgavs reduktion med 1 miljard kr och vid 1995 års taxering med 2,5 miljarder kr.

Vid den tidigare tillämpningen rådde en viss oklarhet kring reglernas innebörd under första halvåret 1993, vilket kan ha bidragit till att begränsa reduktionsbeloppet för detta år. Samtidigt kan det yrkade reduktionsbeloppet för inkomståret 1994 till viss del ha avsett åtgärder under 1993 för vilka avdrag kunde yrkas vid 1995 års taxering. Mot denna bakgrund kan de prognostiserade reduktionsbeloppen sättas till 1,5 miljarder kr vid 1997 års taxering och 2,0 miljarder kr vid 1998 års taxering. Dessa belopp utgör de primära budgeteffekterna. Dessa kommer att motverkas av indirekta budgeteffekter, där storleken av dessa blir beroende av bl.a. i vilken utsträckning aktiviteten i byggsektorn ökar p.g.a. skattereduktionen. Detta bidrar till ökade skatteintäkter och minskade utgifter för arbetslösheten. De indirekta effekterna är dock svåra att kvantifiera och av försiktighetsskäl beaktas inte dessa vid budgetbedömningen.

Begränsningen i rätten till *avdragsgill representation* från 180 kr till 90 kr beräknas ge en inkomstförstärkning på 0,5 miljarder kr.

Höjningen från 10 till 40 miljoner kr av den gräns under vilken skattskyldiga skall betala *mervärdesskatten* senast den 5:e i andra månaden efter redovisningsperioden beräknas ge en engångsvis försvagning av statsbudgeten med 1,53 miljarder kr. Den varaktiga effekten i form av ränteförlusten för det allmänna p.g.a. senareläggningen med 15 dagar är betydligt lägre, 0,03 miljarder kr.

Såvitt gäller *energiskatteförändringarna* genomförs flertalet i två lika stora steg med en höjning dels den 1 september 1996, dels den 1 juli 1997. Då uppgifterna i tabellen avser budgeteffekten i förhållande till oförändrade regler uppkommer en successivt starkare effekt under perioden 1996--1998.

Redovisade effekter för sådana skatter där en automatisk uppräknings sker med förändringen i konsumentpriserna avser den rena regelförändringseffekten, dvs de förändringar i olika skattesatser som redovisas i de bilagda lagförslagen och som beror av indexeringen har ej inkluderats i tabellredovisningen. Detta innebär att redovisade effekter fångar upp den reala budgetförstärkningen.

Avvikelsen mellan faktiska kalenderårseffekter och varaktiga effekter beror på att de olika skatterna med varierande tidsfördröjning påverkar andra skattebaser eller offentliga utgifter, det senare p.g.a effekter via KPI-förändringar.

För skatter som utgår på *hushållens konsumtion av energiprodukter* antas de olika punktskattehöjningarna ge upphov till två varandra motverkande effekter. För det första uppkommer en budgetförstärkning genom att den höjda punktskatten ingår i underlaget för beräkning av mervärdes-skatt. Med viss tidsfördröjning motverkas detta av att effekten på KPI reducerar nästföljande års inkomstskatter och ökar basbeloppsanknutna offentliga utgifter.

För sådana skatter som utgår på *näringslivets energianvändning* antas att en övervältring successivt kommer att ske på lönerna vilket innebär att underlaget för socialavgifter och inkomstskatt reduceras. Denna övervält-ring antas dock schablonmässigt ske med en betydande tidsfördröjning.

Finansdepartementet

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 10 april 1996

Närvarande: statsministern Persson, ordförande, och statsråden Hjelm-Wallén, Peterson, Wallström, Åsbrink, Schori, Blomberg, Andersson, Uusmann, Ulvskog, Johansson, von Sydow, Klingvall, Åhnberg, Pagrotsky, Östros

Föredragande: statsrådet Östros

Regeringen beslutar propositionen 1995/96:198 Ekonomisk-politiska åtgärder på skatte- och avgiftsområdet.

i. Senaste lydelse 1995:1525.

ii. Senaste lydelse 1995:1526.

iii. Lagen omtryckt 1986:503.

Senaste lydelse av lagens rubrik 1986:503.

iv. Senaste lydelse 1995:914.

v. Lagen omtryckt 1984:163.

vi. Senaste lydelse 1995:913.

vii. Lagen omtryckt 1994:1897.

viii. Senaste lydelse 1992:1489.

ix. Senaste lydelse 1995:1541.

x. Senaste lydelse 1995:1207.

xi. Senaste lydelse 1994:1859.

xii. Senaste lydelse 1995:654.

xiii. Senaste lydelse 1995:548.

xiv. Senaste lydelse 1991:698.